

OPINIA RADY
z dnia 24 stycznia 2006 r.
w sprawie zaktualizowanego programu konwergencji Węgier na lata 2005-2008

(2006/C 55/04)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 3,

uwzględniając zalecenie Komisji,

po zasięgnięciu opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

PRZEDSTAWIA NINIEJSZĄ OPINIĘ:

- (1) Dnia 24 stycznia 2006 r. Rada zbadała zaktualizowany program konwergencji Węgier obejmujący lata 2005-2008.
- (2) Po przyjęciu kompleksowego pakietu reform gospodarczych w połowie lat dziewięćdziesiątych dzięki solidnej polityce makroekonomicznej i odpowiednim reformom strukturalnym daje się zauważyć stabilne i dynamiczne tempo wzrostu gospodarki oraz spadek inflacji. Jednak począwszy od 2001 r. nastąpił duży wzrost wydatków publicznych, a skutkiem hojnej polityki płacowej była znaczna nierównowaga makroekonomiczna. Mimo bardziej zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz zahamowania wzrostu płac i inflacji w ostatnich latach, Węgry nadal zmagają się z dużym deficytem budżetowym i zewnętrznym. Scenariusz makroekonomiczny przedstawiony w zaktualizowanym programie z grudnia 2005 r. przewiduje, że realny wzrost PKB ustabilizuje się na poziomie ok. 4 % w pozostałym okresie trwania programu, do czego przyczynić się mają inwestycje i eksport.

W oparciu o obecnie dostępne informacje scenariusz ten wydaje się być oparty na realnych założeniach dotyczących wzrostu, z wyjątkiem ostatniego roku, dla którego założenia mogą okazać się zbyt optymistyczne. Planowane obniżenie deficytu zewnętrznego zależy od realizacji zaostrzonych zasad polityki fiskalnej oraz realizacji reform strukturalnych przyczyniających się do zwiększenia produktu potencjalnego. Przewidywania programu dotyczące inflacji wydają się realistyczne.

- (3) Dnia 5 lipca 2004 r. Rada uznała, że na Węgrzech istnieje nadmierny deficyt i wydała, zgodnie z art. 104 ust. 7, zalecenie w sprawie jego korekty najpóźniej do 2008 r. zgodnie ze ścieżką dostosowań przewidzianą w majowym programie konwergencji Węgier. Po podjęciu w styczniu 2005 r., zgodnie z art. 104 ust. 8, decyzji stwierdzającej niezastosowanie się do jej zaleceń, dnia 8 marca 2005 r. Rada wydała po raz drugi zalecenia zgodnie z art. 104 ust. 7, utrzymując 2008 r. jako termin korekty nadmiernego deficytu. Rada zaleciła władzom węgierskim podjęcie skutecznych działań w celu osiągnięcia docelowej wartości deficytu na 2005 r., określonej w zaktualizowanym programie konwergencji oraz uzależnienie ram czasowych i wprowadzenia jakichkolwiek obniżek stawek podatkowych od osiągnięcia docelowych wartości deficytu, określonych w tym samym dokumencie. Identyczne zalecenia zawiera opinia Rady dotycząca zaktualizowanego programu konwergencji z 2004 r., również przyjęta dnia 8 marca 2005 r. Zaktualizowany program nadal przewiduje

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1055/2005 (Dz.U. L 174 z 7.7.2005, str. 1). Dokumenty, o których mowa w niniejszym tekście, są dostępne na stronie internetowej: http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

skorygowanie nadmiernego deficytu do 2008 r. Przewidywana ścieżka deficytu jest następująca: 6,1 % PKB w 2005 r., 4,7 % PKB w 2006 r., 3,3 % PKB w 2007 r. i 1,9 % PKB w 2008 r., co stanowi roczną redukcję w wysokości 1,4 punktu procentowego PKB. Podobnie wygląda harmonogram dla pierwotnej nadwyżki. Powyższe przewidywania budżetowe wyłączają środki jednorazowe i wpływ decyzji Eurostatu z dnia 2 marca 2004 r. w sprawie klasyfikacji kapitałowych systemów emerytalnych, w wysokości od 1 do 1,5 % PKB, które zostaną uwzględnione przed zgłoszeniem wniosku 2007 r. ⁽¹⁾ Wartość docelowa na 2005 r. została we wrześniu 2005 r. zwiększona przez władze węgierskie z 3,6 % PKB, zawartych w zaktualizowanym programie z grudnia 2004 r., do 6,1 % PKB. Zgodnie z prognozą służb Komisji z jesieni 2005 r. nowa wartość docelowa na 2005 r. jest realna. Najnowsze dostępne dane kasowe potwierdzają tę opinię.

- (4) Z pewnymi wyjątkami format zaktualizowanego programu generalnie odpowiada wzorowi i wymaganiom dotyczącym przedstawiania danych w programach stabilności i konwergencji określonym w nowym kodeksie postępowania ⁽²⁾.
- (5) Zaktualizowany program przewiduje poprawę salda strukturalnego z -5,7 % PKB w 2005 r. do -2,1 % PKB w 2008 r. (nie uwzględniając wpływu reformy systemu emerytalnego). Cel średniookresowy nie jest wyraźnie ustalony w programie, ale może być z niego wywnioskowany jako deficyt strukturalny między -0,5 % a -1 % PKB.
- (6) Wyniki budżetowe mogą być znacznie gorsze niż przewidywane w programie. W następstwie oczekiwanego deficytu w 2005 r. w wysokości 6,1 % PKB program określa szczegółowo obniżenie stawek podatkowych dających w sumie do 3,5 % PKB. Konsolidacja programu opiera się na bardzo dużym cięciu wydatków w wysokości 7,5 % PKB, którego realizacja nie jest poparta konkretnymi środkami.
- (7) W świetle powyższej oceny ryzyka politykę stojącą za przedstawioną w programie sytuacją budżetową należy poprzeć danymi, aby zagwarantować jej zgodność z korektą nadmiernego deficytu — zgodnie z zaleceniami Rady — do 2008 r., będącego jednocześnie ostatnim rokiem trwania programu.
- (8) Szacuje się, że wskaźnik zadłużenia osiągnął w 2005 r. poziom 57,7 % PKB. Program przewiduje obniżenie tego wskaźnika o około 1,5 punktu procentowego PKB w okresie trwania programu. Ewolucja wskaźnika zadłużenia może być mniej korzystna niż przewidywano, zważywszy na wspomniane wyżej zagrożenia dotyczące osiągnięcia celów budżetowych.
- (9) W kwestii zrównoważenia finansów publicznych daje się zauważyć wysokie zagrożenie dla Węgier ze względu na przewidywane koszty dla budżetu związane z faktem starzenia się społeczeństwa. Stosunek zadłużenia brutto do PKB jest obecnie bliski wartości odniesienia i przewiduje się jego wzrost w okresie do 2050 r. Węgry przeprowadziły reformę systemu emerytalnego pod koniec lat dziewięćdziesiątych, której celem było przyszłe zmniejszenie wydatków na emerytury, co pomogło zmniejszyć wpływ starzenia się społeczeństwa na budżet. Wzrost wydatków państwa na emerytury może być jednak większy niż przewiduje to zaktualizowany program, zaleca się więc uważne monitorowanie czynników mających zrekompensować takie wysokie wydatki oraz rozwoju sytuacji w zakresie wydatków na emerytury i innych wydatków związanych ze starzeniem się społeczeństwa. Ponadto wysoki obecnie deficyt strukturalny przyczynia się do większego zagrożenia trwałości. Konieczne jest zatem przeprowadzenie poważnej konsolidacji finansów publicznych w perspektywie średniookresowej i dalsze wzmocnienie sytuacji budżetowej w celu zminimalizowania zagrożeń dla stabilności finansów publicznych ⁽³⁾.
- (10) Środki przewidziane w obszarze finansów publicznych nie są zgodne z ogólnymi wytycznymi polityki gospodarczej zawartymi w zintegrowanych wytycznych na lata 2005-2008. Nawet jeśli cele są spójne z wytycznymi, to ich realizacja podlega dużemu ryzyku. Węgry nie zastosowały się do drugich zaleceń Rady z dnia 8 marca 2005 r. wydanych na podstawie art. 104 ust. 7 w ramach procedury nadmiernego deficytu, przyjętych przez Radę dnia 8 listopada 2005 r. na podstawie art. 104 ust. 8 traktatu. Zaktualizowany program zachowuje wieloletnie ramy czasowe dla korekty nadmiernego deficytu do 2008 r., chociaż wynik budżetowy mógłby być gorszy, chyba że określone zostaną i ściśle zrealizowane środki fiskalne wspierające cele fiskalne.

⁽¹⁾ Po uwzględnieniu tego wpływu saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych zgodnie z zaktualizowanym programem będzie wynosić 7,4 % PKB w 2005 r., 6,1 % w 2006 r., 4,7 % w 2007 r. i 3,4 % w 2008 r., a dług brutto tego sektora będzie wynosić: 60,3 % PKB w 2004 r., 61,5 % w 2005 r., 63,0 % w 2006 r., 63,2 % w 2007 r. i 62,3 % w 2008 r. Powyższe obliczenia nadal jednak nie uwzględniają zakupu samolotów wojskowych wynoszącego dodatkowe 0,3 punktu procentowego PKB zarówno w 2006 r., jak i 2007 r.

⁽²⁾ Zaktualizowany program zawiera wszystkie dane obowiązkowe i większość danych opcjonalnych przewidzianych w nowym kodeksie postępowania. Wyjątki dotyczą księgowania wydatków wojskowych, które nie są zgodne z wymaganiami ESA i działaniami FISIM.

⁽³⁾ Szczegóły dotyczące długoterminowej trwałości znajdują się w ocenie technicznej programu, sporządzonej przez służby Komisji, która zostanie opublikowana pod adresem: http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

- (11) Największym wyzwaniem według krajowego programu reform Węgier, przedstawionego dnia 14 października 2005 r., jest w kontekście odnowionej strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu i zatrudnienia stopniowe i ciągłe zmniejszanie wielkości i deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Skutki budżetowe reform przewidzianych w krajowym programie reform znajdują odzwierciedlenie w przewidywaniach budżetowych zawartych w programie konwergencji w odniesieniu do obniżek stawek podatkowych. Zaktualizowana wersja wyjaśnia przyjęty niedawno pięcioletni program obniżek stawek podatkowych i przedstawia szereg planów reformy sektora publicznego, nie podając jednak koniecznych szczegółów i danych liczbowych. Plany te są zasadniczo zgodne z krajowym programem reform.

Mając na uwadze powyższą ocenę, Rada uważa, że należy podjąć skuteczne działania fiskalne. Zgodnie z art. 9 ust. 2 sekcji 3 zmienionego rozporządzenia Rady (WE) nr 1466/97, Rada zwraca się do Węgier o jak najszybsze przedstawienie, najpóźniej do dnia 1 września 2006 r., dostosowanego zaktualizowanego programu konwergencji, w którym określone zostaną konkretne środki strukturalne, w pełni zgodne ze średniookresową ścieżką dostosowań. W międzyczasie Węgry powinny podjąć konieczne działania w celu osiągnięcia swoich celów budżetowych na 2006 r. i lata późniejsze.

Porównanie głównych przewidywań makroekonomicznych i budżetowych ⁽¹⁾

		2004	2005	2006	2007	2008
Realny PKB (zmiana w %)	PK grudzień 2005 ⁽⁶⁾	4,2	4,0	4,1	4,0	4,0
	KOM listopad 2005	4,2	3,7	3,9	3,9	n.d.
	PK grudzień 2004	3,9	4,0	4,2	4,3	4,6
Inflacja HICP (%)	PK grudzień 2005	6,8	3,5	2,1	3,0	2,4
	KOM listopad 2005	6,8	3,7	2,0	3,0	n.d.
	PK grudzień 2004	6,8	4,5	4,0	3,5	3,0
Luka produktowa (% potencjalnego PKB)	PK grudzień 2005 ⁽²⁾	- 1,3	- 1,0	- 0,5	- 0,1	0,4
	KOM listopad 2005 ⁽⁷⁾	- 0,9	- 0,7	- 0,3	0,2	n.d.
	PK grudzień 2004 ⁽²⁾	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	PK grudzień 2005	- 5,4	- 6,1	- 4,7 ⁽⁸⁾	- 3,3 ⁽⁸⁾	- 1,9
	KOM listopad 2005	- 5,4	- 6,1	- 6,7	- 6,9	n.d.
	PK grudzień 2004	- 4,5	- 3,6	- 2,9	- 2,2	- 1,6
Saldo pierwotne (% PKB)	PK grudzień 2005	- 1,1	- 2,5	- 1,5	- 0,3	+ 0,8
	KOM listopad 2005	- 1,5	- 2,2	- 3,0	- 3,4	n.d.
	PK grudzień 2004	- 0,5	0,0	0,2	0,6	1,0
Saldo dostosowane cyklicznie (% PKB)	PK grudzień 2005 ⁽²⁾	- 4,8	- 5,7	- 4,5 ⁽⁸⁾	- 3,3 ⁽⁸⁾	- 2,2
	KOM listopad 2005	- 5,3	- 5,8	- 6,6	- 7,0	n.d.
	PK grudzień 2004 ⁽²⁾	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

		2004	2005	2006	2007	2008
Saldo strukturalne ^(?) (% PKB)	PK grudzień 2005 ⁽⁴⁾	- 4,8	- 5,7	- 4,5	- 3,3	- 2,2
	KOM listopad 2005 ^(?)	- 5,3	- 6,3	- 7,6	- 8,5	n.d.
	PK grudzień 2004	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Dług publiczny brutto (% PKB)	PK grudzień 2005	57,2	57,7	58,4 ⁽⁸⁾	57,9 ⁽⁸⁾	56,2 ⁽⁸⁾
	KOM listopad 2005	57,4	57,2	58,0	59,2	n.d.
	PK grudzień 2004	57,3	55,5	53,0	50,6	48,3

Uwagi:

- (1) Przewidywania budżetowe nie uwzględniają wpływu decyzji Eurostatu z dnia 2 marca 2004 r. w sprawie klasyfikacji kapitałowych systemów emerytalnych, którą należy wprowadzić w życie przed dokonaniem zgłoszenia wniosku 2007 r. Po uwzględnieniu tego wpływu saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych zgodnie z zaktualizowanym programem będzie wynosić 6,5 % PKB w 2004 r., 7,4 % PKB w 2005 r., 6,1 % w 2006 r., 4,7 % w 2007 r. i 3,4 % w 2008 r., a dług brutto tego sektora będzie wynosić: 60,3 % PKB w 2004 r., 61,5 % w 2005 r., 63,0 % w 2006 r., 63,2 % w 2007 r. i 62,3 % w 2008 r. (patrz również przypis 8).
- (2) Obliczenia służb Komisji na podstawie danych zawartych w programie.
- (3) Saldo dostosowane cyklicznie (jak w poprzednich wierszach) bez środków jednorazowych i innych środków tymczasowych.
- (4) Program nie zawiera informacji na temat środków jednorazowych i innych środków tymczasowych.
- (5) Środki jednorazowe i inne środki tymczasowe pochodzą z prognozy służb Komisji z jesieni 2005 r.
- (6) Przed alokacją FISIM (po alokacji FISIM: 4,6 % w 2004 r., 4,2 % w 2005 r., 4,3 % w 2006 r., 4,1 % w 2007 r. i 4,1 % w 2008 r.).
- (7) W oparciu o szacowany potencjalny wzrost o: 3,7 %, 3,5 %, 3,5 % i 3,4 % odpowiednio w okresie 2004-2007.
- (8) Nie uwzględniając zakupów sprzętu wojskowego o wartości 0,3% PKB zarówno w 2006 r., jak i 2006 r.

Źródło:

Program konwergencji (PK); prognozy gospodarcze służb Komisji z jesieni 2005 r. (KOM); obliczenia służb Komisji.